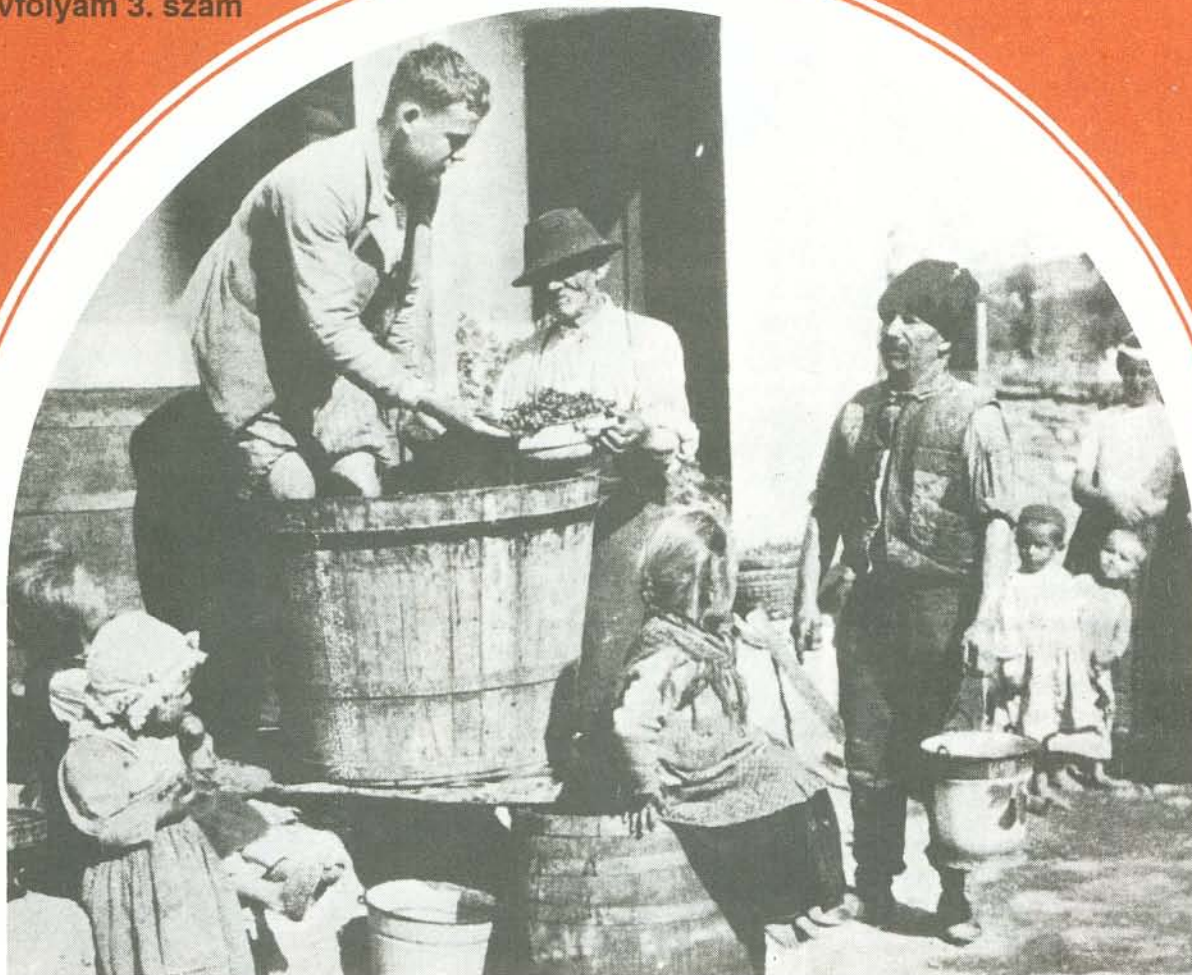

II. évfolyam 3. szám

Bor, bor, bor, de jó a bogácsi bor

Ez a fotó 1929 őszen, tehát 63 esztendővel ezelőtt készült Bogácson, s az eredeti példányát Budapesten, a Néprajzi Múzeumban őrzik. A hajdani bogácsi szüret egy akkor jellemző pillanatát, a taposásos préselést örökítette meg Gönyei Sándor kiváló etnográfus. A hajdani felvétel is egy adalék annak igazolására, hogy itt a Bükkalján az ősz kiemelkedően fontos, megkülönböztetett figyelmű munkája volt a szőlőszüret, s minden bizonnyal az ezekben az években kiejert nedűk is hozzájárultak a bogácsi borok hírnevének megalapozásához.

Szüret természetesen idén is volt Bogácson, sőt ilyenkor a Szent Márton-napi búcsú táján már sokan megkóstolásra is alkalmasnak találják az idei termést. Bizonyos vagyok benne a mostani rizling zamata, harmóniája is felveszi a versenyt a korábbi évjáratokéval, s a korábban kivívott rangot, hírnevet tovább fogja öregbíteni. Vagyis elmondható lesz mindaz, ami évtizedek, sőt évszázadok óta valóság: bor, bor, bor, de jó a bogácsi bor. *(Folytatás a 2. oldalon.)*

Bor, bor, bor, de jó a bogácsi bor

(Folytatás az 1. oldalról)

Anyai nagypám – talán mert tudat alatt úgy vélte, hogy a bogácsi kutak vizétől béka nő az ember hasában – még a szomjúságát is csak borral oltotta. Ő volt az, aki meg-megkínált egy-egy pohár olaszrizlinggel, amikor már úgy érezte eléggé felnőttem e, csupán felnőttek által gyakorolható ünnepi cselekedethez, a borkóstoláshoz. Mi tagadás én ezt a jeles megtiszteltetést akkor udvariatlanul, kellő fintorral fogadtam. Utólag belátom, hogy mekkorát tévedtem, de menségemre legyen szólva, akkortájt még mindössze 13–14 éves voltam csupán, s koromnál fogva lényegesen jobban ízlett nekem a tej, a tejeskávé, mint a bogácsi hegy leve, ami számomra minden volt, csak kellemetes nem. Sokkal inkább keserű, savanyú, tehát ki nem állhattam. Azt viszont már akkoriban észrevettem, hogy apám is a bort szerette, s tisztelte valamennyi ital közül legjobban. Társaságban – amikor egy kicsit emelkedettebb volt a hangult – gyakran hallottam tőle a számomra szállóigének számító kijelentést: „az igazi magyar ember a bort szereti.”

– Ezek szerint én nem vagyok jó magyar ember? – estem kétségbe ilyenkor, s bármennyire is igyekeztem azzá válni, a bor nekem még jó sokáig keserű, savanyú, szóval élvezhetetlen lötyt maradt.

De aztán csak elkövetkezett az a bizonyos metamorfózis. A metamorfózist megelőzően, sőt mintegy annak szimbolizálására elmesélek egy ugyancsak gyermekkori történetet. Volt nekem egy rajztanárom, aki a rajzórák egy részét régi és modern festmények műelemzésére használta fel. Egyik ilyen alkalommal egy szinte csak zöldből és sárgából álló festmény kapcsán arra biztatott, keressük a képen a kék színeket. Mi azt gondoltuk megbolondult, hisz’ ott csak a sárga és a zöld különböző tónusait láttuk. Ám ő addig-addigszuggerált, míg csak belénk beszélt az a kék, s valóban egy idő után a sárga, zöld mögött, mögül, között fel-felsejlett, fel-felvilant valamiféle kék árnyalat.

Egészségünkre!

Fotó: Fojtán László

Így van az ember a borral is. Ahhoz, hogy a savanyú, keserű jelzőktől, s az ettől támadt fintortól eljusson az ember például a keserűmandula zamatig, a bársonyos fanyarságig, a fűszer- vagy kenyérhéj illatig, s az ezek adta élvezetig, sok víznek kell lefolynia a Hór-patakon is. S persze kellenek hozzá értő, az értékeket felfedni tudó „rajztanárok”, vagyis kiváló borászok.

Évtizedek teltek el az első pohár keserű, savanyú bogácsi bor óta. Azóta – talán ritka szerencse – volt módom megismerkedni hazánk és a világ sok nagy borával, sőt megszámlálhatatlan

ilyen-olyan rangú borversenyen is részt vehettem. Kezdetben mint tudósító, később pedig már mint zsűritag.

Ezutóbbi dologgal nem afféle dicsekvést hozakodom elő, hanem annak igazolására, hogy van módom összehasonlítani, elhelyezni az idén első alkalommal megrendezett bogácsi borverseny borait azokéval, s nyugodt lelkiismerettel mondhatom a bogácsi borok bármelyik borversenyen megállták volna helyüket, s rangos elismerést vívtak volna ki gazdájuknak.

Ezt azért is kell kihangsúlyoznom, mert utólag néhány, versenyen természetesen részt nem vevő szőlősgazda

fanyalgásáról tudomást szereztem, akik például azt állították, hogy a nagyszámú zsűri úgymond egymásnak ajándékozta az érmeiket, meg hogy „az én boromnak nem kell ilyen olcsó reklám, eladható enélkül is.” Szuverén joga természetesen mindenkinek bármit állítania, viszont az ilyenféle véleményelvre szoktam én mondani a következő szállóigét: „még nem volt rá eset, hogy az ostoba ember szerette volna a bölcset.”

Egyébként a bogácsi borverseny Farkas Attila szakmérnök, nemzetközi borminősítő vizsgával rendelkező szakember (a megyénkben mindössze ketten rendelkeznek ezzel a vizsgával) irányításával folyt. A verseny előtt ő „lőtte be” a borokat, vagyis állapította meg az előkóstolás után a végleges kóstolási sorrendet, s az így kapott besorolási számmal találkozhattak csak a zsűri tagjai. Tehát még a zsűriben bentlévő szőlősgazda is legfeljebb a saját borát ismerhette fel, ha felismerte. Ám a 10 zsűritag pontszáma között mindössze egyetlen pontszám volt az övé. Szóval rossz

borból – még ha akarta volna valaki – akkor is képtelen lett volna érmes nedűt csinálni.

Éppen ezért az 1992. évi I. bogácsi borverseny díjazottai büszkék lehetnek az eredményeikre, a „károgoóknak” pedig inkább azt ajánlom, jövőre méretekessék meg ők is magukat, s nevezzenek be a II. bogácsi (remélhetőleg akkor már egész Bükkaljára kiterjesztett) borversenyre. Végezetül álljon itt a június 27-én lezajlott verseny eredménylistája.

Aranyérmesek: *Siklósi János*, 1990-es cabernet s., 19,10 ponttal; *Kiss Barna*, 1991-es cabernet s., 18,91 ponttal; *Siklósi János*, 1990-es, medina 18,85 ponttal; *Derda József*, 1989-es, olaszrizling, 18,78 ponttal; *Hegyi József*, 1991-es, zweigelt 18,75 ponttal; *Hajdú József*, 1991-es, zweigelt 18,66 ponttal; *Balázs Vendel*, 1991-es, chardonnay, 18,51 ponttal; *Kiss Barna*, 1991-es, chardonnay, 18,51 ponttal.

Ezüstérmesek: *Balázs Vendel*, 1990-es, tramini, 17,15 ponttal; *Ba-*

lázs Vendel, 1991-es, rizling 17,16 ponttal; *Derda József*, 1991-es, asztali fehér, 17,50 ponttal; *Farkas Viktor*, 1991-es, rizling, 17,08 ponttal; id. *Hilóczy János*, 1991-es, zweigelt, 18,25 ponttal; *Kele Imre*, 1990-es, leányka, 18,15 ponttal; *Kerégyártó Gábor*, 1991-es, vénhegyi vörös, 18,15 ponttal; *Kerégyártó Gábor*, 1991-es, asztali fehér, 17,66 ponttal; *Szerencsi Ottó*, 1991-es, vénhegyi vörös, 18,25 ponttal; *Szerencsi Ottó*, 1990-es, vénhegyi vörös, 18,25 ponttal.

Bronzérmesek: *Burcsák József*, 1991-es leányka, 16,91 ponttal; *Balázs Vendel*, 1990-es, muskotály, 15,93 ponttal; *Derda József*, 1991-es, vénhegyi vörös, 16,58 ponttal; *Kele Imre*, 1990-es, rizling, 17,50 ponttal; *Kerégyártó Gábor*, 1991-es, zengő, 17,00 ponttal; *A. Molnár Gyula*, 1991-es, asztali fehér, 15,75 ponttal; *Nyeste István*, 1991-es, rizlingszilváni, 17,08 ponttal; *Varga Viktor*, 1991-es, ezerfürtű, 16,95 ponttal.

Hajdú Imre

AZ ÉPÜLŐ BOGÁCS

HALOTTAINKRA EMLÉKEZTÜNK

Adj Uram örök nyugodalmat nekik!

Megyénkben Bogácson avatták fel elsőként a II. világháború magyar áldozatainak emléknívét

Fotó: Fojtán László

November 1-je Mindenszentek ünnepe. Az első századtól a keresztény egyházakban egyházi ünnep, amelyhez a halottakra való emlékezés szokása kapcsolódik. Eredetileg azoknak a halott lelkeknek az ünnepe, akikről a naptár név szerint nem emlékezik meg. A bencés kezdeményezésű kultuszról a magyar bencések is hamar kivették a részüket.

Általánossá a Tridentinum-mal (római katolikus egyetemes zsinat Trident 1542-től 1563.) újjászülető szent kultusz nyomán vált, de az utána következő Halottak napja miatt elsorvadt, és így annak vigíliájává lett. Halottak estéjén és november 2-án, halottak napján az elhunytakra emlékezik az egyház. Értük mutatja be a szentmisét, értük szól a harang és a temetőben értük imádkozunk. Azt a hetet pedig, amelyre a halottak napja esik halottak hetének nevezzük.

Az egyházi ünnephez különféle népi szokások, hiedelmek is kapcsolódtak. Kialakulásuk ideje nem ismert, de álta-

lánossá vált a napjainkban is gyakorolt nemes szokás, hogy halottak napja előtt a temetőkeret, a sírokat megtisztítjuk, virággal díszítjük és gyertyát gyújtunk halottaink lelki üdvéért. Imáinkban kérjük a Mindenható Atyát, hogy elhunyt szeretteinknek adja meg a bűnbocsánatot és az örök üdvösséget. Magunknak pedig vigasztalást, hitet és boldog halált kérünk.

Tudnunk kell, a temető szent hely! Egyéni és közös imán, éneken kívül semmiféle feltűnést, megbotránkoztatást kiváltó viselkedésnek helye nincs! Gyakran hallani szinte kiabáló beszédet, vitát, még nevetést is, ezzel végtelenül megbántva, sértve azokat, akik csöndben, vagy zokogva emlékeznek kedves halottaikra. És sajnós látunk szemtelést, szemtelést mindenhol és minden mennyiségben! Micsoda kegyeletsértés a felszentelt hely és az ott nyugvók iránt! Egyházközségünk minden évben szervez halottak napja előtt temetőtisztítást és most is eredményesen, gondosan dolgoztak a segítőkész emberek. De erre nem volna szükség, ha egész évben ügyelnék a temetői rendre, tisztaságra és erre másokat is figyelmeztetnénk. A viráglopásokról, sírgyalázásokról már nem is beszélve! (Az elhervadt virágot az otthoni szeméttartóba is bele lehet dobni, vagy elégetni!)

Miért nincs bennünk őszinte kegyelet legalább a holtak iránt, ha már az élő ember szavát semmibe vesszük? A kegyelet ne csak egy napra szóljon, hanem egész évre folyamatosan. Inkább azon legyünk, hogy közös akaratral hogyan tudnánk szépíteni, virágosítani, újra fásítani a temetőt.

A kegyelet önmagunknak is szól, mert minden ember meghal, földi életünkben egyszer – órát, napot nem tudhatjuk –, átlépünk az örökkévalóságba, ahol a Jóisten földi cselekedeteink alapján ítél meg bennünket. Föltámadunk! Szentírás: „Ha Jézus mint hisszük meghalt és föltámadt, akkor Isten azokat is, akik Jézusban hunytak el vele együtt föltámasztja.”

Tóth Rózsa

Elhunyt Kozma Mihály

1992. július 16-án temettük el községünk legidősebb emberét, Kozma Mihályt – Miska bácsit – aki három hónap híján száz évet élt. Bogácson született és Miskolcon halt meg. 1923-ban Hegyi Józseffel, Kovács Sándorral, Verbóczki (Várnai) Józseffel Budapesten rendőri szolgálatba állt. Farkas Ferenc később követte őket.

Miska bácsi nyugdíjba vonulása után hazajött Bogácsra. A községhez is dolgozott. Súlyos ízületi bántalmakban szenvedett, de a bogácsi fürdő vize meggyógyította. Hosszú ideig láttuk még szálfagyenesen járni. Élete úgy alakult, hogy az utóbbi időben a Miskolci Szociális Otthonban élt. Időnként hazalátogatott. Bogácsról az Idősök Napközijéből gyakran voltak látogatói is. Asors sajnós nem adta meg azt a lehetőséget, hogy századik születésnapján szeretettel és meleg szívvel köszöntsük Őt. Így tisztelettel megtartjuk Őt emlékezetünkben. Nyugodjon békében!

(Hegyi)

ZENEI TÁBOR

Eliekt egy év. Mi már egész évben tudtuk és készültünk erre a kamaraénekes táborra, amely július 10-én kezdődött és tíz napig tartott. Tanárainknak: Almássy Tibornénak, Körei Katalinnak és Regös Zsoltnak nagyon sokat köszönhetünk. Tudásuk javát adták át nekünk, segítették munkánkat, s a koncertekre való gondos, alapos felkészülést. Hangversenyt négy helyszínen adtunk. A legsikeresebbeket Egerben, a Bazilikában és Bogácson, a Szt. Márton templomban tartottuk. Ez utóbbi a precíz felkészülésnek, tanáraink kitarító munkájának és nem utolsósorban a jó közönségnek volt köszönhető.

Bővítettük repertoárunkat jól ismert klasszikus szerzők műveivel, s sok új tapasztalattal gyarapodtunk.

A táborban fantasztikusan jó hangulat uralkodott. A délelőtti és délutáni próbák atmoszférája a közös esti vacsorák és az „éjszakába” nyúló játékos vetélkedők – közös beszélgetések felejthetetlenek maradnak számunkra. Szeretnénk megköszönni Daragó Károly tanár úrnak a szervezést és azt a sok segítséget.

Köszönjük mindazoknak a kedves bogácsiaknak is a munkáját, akik számunkra a táborozásunk alatt jó körülményeket, ellátást és szolgáltatást biztosítottak.

Remélem, jövőre is együtt dolgozhatunk egy ilyen nagyszerű csapattal a kamaraénekes táborban és jó koncertekkel gazdagíthatjuk Bogács község kulturális életét.

Lukács Mónika

Miskolc, Zrínyi Gimnázium

Fürdőavatás 1959. július 5.

A dátumból kitűnik, hogy nem kerek évfordulóról van szó.

Lapunk ezen oldalán közöljük a bogácsi önkormányzat döntését a fürdő ügyében. Ezen alkalomból adunk közre a fürdőavatáson készült fényképekből néhányat. A felvételeket Magyar Sándor noszvaji fényképész készítette és Hegyi Imre a gyűjteményéből bocsátotta lapunk rendelkezésére.

Gondoljuk, hogy lapunk olvasói közül sokan felismerik magukat, vagy kedves hozzátartozóikat, ismerőseiket.

1991 nyarán lapunk első számában egy kis fürdőtörténetet adtunk közre. Csupán emlékeztetőül mondjuk el, hogy a község lakossága már az 50-es évek első felében folytatott olajkutatás nyomán feltört hévizet hasznosítani akarta. 1959-ben vált tette

a korábbi elképzelés, közös akarattal és cselekvéssel.

A felvételek a jól végzett munka utáni örömet sugározzák. Előző számunk „Pünkösdi beszélgetés” című írásában támogattuk a fürdő önkormányzati – községi – tulajdonba vételét. A község lakói építették, szolgáljon a község vagyonaként a lakosság javára.

(Hegyi)

Az elnökség jobbról balra: Kuti István tanár, Hegyi Imre, Hegyi Albin, Bóta Károly tanácselnök, Kőszegi Károly az akkori járási pártbizottság első titkára, Daragó Miklós, dr. Wórum Ferenc orvos és Abavári János plébános. Lent a zenekarban a harmonikások között jobbra az első Daragó Károly. A zenekart Nagy Károly iskolaigazgató vezényelte.

A fürdőavatón (balról jobbra): Kovács Sándor, Koczka Rozál, Ittes Rozál, Kerékgyártó Rozál

A falu apraja-nagyja ott volt az avatáson

Az első fürdőzők

DÖNTÉS A FÜRDŐ ÜGYÉBEN

A helyi önkormányzat az önkormányzati törvény alapján visszaigényelte a bogácsi fürdőt, az 1991. szeptember 27-én megtartott önkormányzati ülésen hozott határozatával. Több mint egy évvel ezelőtti kérésünk előre láthatóan ez év december 31-én megvalósul.

Az eltelt időszakban több egyeztetést tartottunk a B.-A.-Z. Megyei Vagyonátadó Bizottsággal, a Borsod Megyei Vízművek Vállalattal, a jelenlegi üzemeltetővel. Ezek az egyeztetések:

- garancia a további üzemeltetésre (kiüzemelteti)

- egyezség a szociális épületben lévő 5 szoba üzemeltetésére

Az önkormányzat 1992. október 30-i ülésén döntött az üzemeltetési formáról és az 5 pihenőszoba kérdésében is állást foglalt a következők szerint:

1993. január 1-jétől önkormányzati fürdő intézményként kívánja üzemeltetni, a jelenleg is alkalmazásban lévő fürdői dolgozókkal.

Megbízásos szerződést kötött a B.-A.-Z. Megyei Vízművek Vállalattal azon munkák elvégzésére, amelynek a technikai feltételei nem adták helyben.

Az 5 pihenőszoba tulajdonba vételében foglalt állást.

Az önkormányzat teljes felelőssége tudatában hozta döntéseit, hogy ezzel megőrizze a fürdő hírnevét, és távlati fejlesztési tervében megvalósulhasson a fürdő területének észak felé történő bővítése a jobb szolgáltatás ellátása érdekében.

A fürdő üzemeltetésre történő átadásának döntése a Megyei VÁB kezében van, de bízunk a pozitív döntésben, hogy újra a bogácsi emberek döntsenek a fürdő további sorsa felett.

Szajlai Sándor
polgármester

ÁTALAKULTAK – EGYÜTTMARADTAK

1992. október 30-tól „Hórvölgye” Mezőgazdasági Szövetkezet

Négy község életében – Bogács, Bükkzsérc, Cserépfalu és Szomolya – jelentős napra gyülekeztek az eddigi Hórvölgye Mezőgazdasági Termelőszövetkezet tagjai. Papp Ernő elnök közölte: az Mgtasz 531 tagjából 309-en jelentek meg, tehát az átalakuló közgyűlés határozatképes. Rajtuk kívül 28 fő alkalmazott és 5 fő kívülálló üzletész-tulajdonos is részt vett a közgyűlés munkájában. Vendégek is jelen voltak, mint: dr. Turnyánszky János, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Érdekvédelmi Szövetség agrárpolitikai titkára és Berky György, a Kereskedelmi és Hitelbank mezőkövesdi bankszerve hitelügyi előadója, a Hórvölgye Mezőgazdasági Szövetkezet referense.

A szövetkezet tagsága a szövetkezeletről szóló 1992. évi I. törvénnyel összhangban megalkotta az alapszabályát. Ezek szerint: a bogácsi „Hórvölgye” Mezőgazdasági Szövetkezet a tagjai akaratából, a szövetkezés szabadsága és az önszegély elve alapján létrehozott közösség, mely a tagok tulajdonát képező vagyonnal és tagok vagyoni hozzájárulásával, személyes közreműködésével, demokratikus önkormányzat keretében a tagok érdekeit szolgáló vállalkozási és más tevékenységet folytat. A szövetkezet székhelye Bogács, 3412 Alkotmány utca 45. Tevékenységi köre: termelés, szolgáltatás, értékesítés. Képviselőre az igazgatóság elnöke, elnökhelyettese, továbbá egy tagja jogosult. Határozatlan időre alakult. A szövetkezetnek minden tizenegyedik életévet betöltött személy tagja lehet. A kiskorúak esetében a törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges. Ami 1992. április 22-vel a tulajdon alapján létrejött átalakulásával befejeződött. A vezetőség nagy gondot vállalt magára, mert ténykedéséért polgárjogilag is felelős. Több korosztály érdekeit – aktívak, nyugdíjasok, földdel, részjeggyel, üzletész-tulajdonosok, a nevesített vagyonnal – kell képviselniük. A kívülálló üzletész-tulajdonosok ha az alakulástól legalább öt évet dolgoztak a szövetkezetben és elmentek máshová

dolgozni, eddigi munkájuk alapján üzletrészt szereztek. Ők osztralékra lesznek jogosultak. Az átalakuló közgyűlésen felszólalók kérdéseire adott válaszokból közreadunk néhányat. Aki földdel lépett a szövetkezetbe és időközben a tagsági viszonya megszűnt, és földmegváltást kapott, az a tulajdonviszonyát csak kárpótlás útján rendezhette. A szövetkezet erre a célra községi földrendező bizottsággal a földterületet kijelölte. A tulajdonviszonyt a földhivatalnál és a közjegyzőnél lehet kideríteni. Az elhalt szövetkezeti tag esetében – ha földdel lépett be – a gyermekei az örökösök, a túlélő férj vagy feleség a haszonélvező. 1992. december 31-ig ő jogosult a földjára. 1993-tól a gyermekek, mint tulajdonosok bérleti szerződést köthetnek a szövetkezetrel, de a haszonélvező élete végéig a bérleti díj felett rendelkezik, amíg le nem mond a gyermekei részére. Felvetődött a bérleti díj nagysága is. Ezt a témát a közgyűlés az igazgatóság hatáskörébe utalta.

Papp Ernő elnökkel az elmúlt évekről, főképpen a '92-es nehéz, aszályos évről beszélgettünk. A bevétel kevesebb a tervezettnél. Búzából és kuko-

ricából jóval kevesebb termelt, mint tavaly. A költségsökkentés nem pótolta a kiesést. Az agrárrolló méginkább kinyílt, mert az ipari eredetű anyagok ára jelentősen emelkedett. Ugyanakkor termékeinkért, mint például a '91-es borért '92 júliusában fizettek. A szőlőműveléshez 36–40 százalékos kamatú hitelt kellett felvenni. Olykor cserekereskedelmet is kell folytatniok. Ősszel 800 hektár búzát vetettek. A háztáji megszűnt, de a saját földrész egy területén – összeírás alapján – egy tagba búzát vetettek. Kukorica és burgonya vetése is így lesz majd tavasszal. A kevés földigénylőnek kiadták a földet, a földlicitálást még nem tűzték ki. Amunkahelyi tanácskozásokon a négy falu az együttmaradás mellett döntött. Talpon maradtak. Dél-Borsodban néhány korábban jó hírű szövetkezet csődbe került. Az alapszabály alapján a nagy egészen belül a hangsúlyt az egyéni és csoportos vállalkozásra, termékelőállításra – szőlő, búza, kukorica, gyümölcs, gépi szolgáltatás – helyezik.

A mezőgazdasági szövetkezet vezetőivé a következő tagokat választották: az igazgatóság elnöke: Papp Ernő. Az igazgatóság tagjai: Bóta Lajos, Dósa Sándorné, Gyurcsik Sándor, id. Hák Vilmos, Kovács Lajos, Keresztes István, Novák Ferencné, Verhóczki Józsefné. Elnökhelyettes – nem függetlenített – majd a legközelebbi közgyűlésen választanak.

A felügyelő bizottság elnökévé Lakatos Miklósné, tagjaivá Hák Gyulát, Kerekgyártó Károlyt, Kósik Istvánnét és Németh Jánost választották.

A krónikás megjegyzése. Több szempontból jó, hogy együtt maradtak. Nyugaton a különböző szövetkezetek jelen vannak a piacgazdaságban, mégpedig hasznot hajtóan. A 21. században lovacskával már nem lehet földet túrni, hanem gondolkodó, vállalkozó polgárt igényel a mezőgazdaság. Erre a „Hórvölgye”-ben bő lehetőség nyílik, ha a tagok jószívvel hasznosítják dr. Turnyánszky János tanácsait is. Mindezekről majd bővebben a „Bogácsi tél”-ben.

Hegy Imre

*A vállalkozások korát éljük.
Nem csak a tsz alakul át*

Az idős embereket köszöntöttük

Három éve október elsejét az Egyesült Nemzetek Szövetsége az Idősek Napijává nyilvánította. A nagy tekintélyű világszervezetet nem az ünnepnapok számának gyarapítása vezette, hanem azok a gondok, amelyek az egyre növekvő társadalmi csoportban nap mint nap nagyobb számban jelen vannak.

Magyarországon két és fél millió a nyugdíjasok száma. 1992. nyarán az öregségi nyugdíjak átlaga 9749 forint volt. A mai nyugdíjasok megdölgöztak a nyugdíjukért, mert a befizetett járulékok kamataiból folyósítják. 530 000 tsz-nyugdíjas él az országban 30 százalékkal 1975 előtt ment nyugdíjba. Mára 45 százalékkal 70 éven felüli életkorú. A szövetkezeti nyugdíjasok 90 százalékának 8000 forintot sem éri el a nyugdíja. Háztáji jövedelmük is csökkenő volt, most az átalakulás után megszűnik. Magyarország csatlakozott az Európai Szociális Chartához, amely kötelezővé teszi, hogy a munkával szerzett nyugdíj olyan jövedelmet nyújtson, amely az emberi méltóságot biztosítja.

E sorok írója október elsején ezekről és a mindennapi gondokról beszélgetett a bölcsőde mellett kialakított Idősek Klubjának rendszeres látogatóival. özv. Ittes Emilné – Rózsika –, a bölcsőde vezetője Veress Miklós: Anyák c. versét mondta el. Munkatársával Szeberin Béláné Orosz Juliannával virágcsokorral köszöntötte az új szomszédokat, a jelenlévő 15 idős polgártársunkat. Délután Siklósiné Daragó Marianna és Benyovszky Mária tanárnők vezetésével az iskolások köszöntötték az idős embereket. Anyagszülőköszöntőt Fridel Henrietta mondotta el.

„Mondd, mi sosem lehetünk egyidősek?
Akkor se, ha nagyon akarjuk?
Akkor se, ha én mindennap nővök egy picit,
és te már nem nősz tovább?
Akkor se, ha holnap én ülök melléd, én mesélek,
én fogom a kezéd?
Nem hiszem!
Egyszer, egyetlen percig biztosan egyidősek lehetünk.”

Csufor Anita pedig Claire Goll: Nagymama, Nagyapa köszöntőt mondotta, amelynek végén egy piros szívekkel feldíszített cserepes muskátlit adott át.

„Nagymama, nagyapa sokáig éljen,
hajnal madár ezt dalolta kinn a szép tavaszi réten.

Virágot szedtem csokorba,
piros szegfű, fehér rózsza, zöld páfrányba bekötöttem.

Hoztam ám még egy virágot, ez belül van,
nem is látod,

ez a virág az én szívem, fogadják el ezt éntőlem.”

Az idős emberek meghatottan fogadták a meleg szívvel mondott köszöntőket, amelyet azért tesztünk közzé lapunkban, hogy a község minden idős lakosa részesüljön belőle.

Aközségi önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal és a Bogácsi Ósz szerkesztőbizottsága jó egészséget kíván községünk minden idős emberének.

(Hegy)

OKTÓBER

A magyar történelemben október 6-ára nagy nemzeti gyászunkra emlékezünk. Az utóbbi ötven évben két nap is feliratkozott a naptárba, hogy jobban számon tartva emlékezzünk október 15-ére, vagy mint 23-a piros betűs ünnepnappá emelkedett.

143 évvel ezelőtti október 6-ának ködös napja óta az emlékezés helye Arad. Az 1848–49-es dicső szabadságharc leverése után, a szörnyű Haynau-i megtorlás idején 13 tábornok vértanúhalált halt. Sokáig jeltelenül őrizte őket az emlékezet. Arad pedig türelmes kegyelettel. Nevüket minden magyar embernek ismernie kell: Aulich Lajos, Damjanich János, Desseffy Arisztid, Kiss Ernő, Kné-zich Károly, Nagy Sándor József, Lechner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác, Vécsey Károly. 1944. október 15-én csodálatos őszi vasárnap volt. Budapesten sokan meccsen voltak. A doni súlyos veresztés után 1944. március 19-én a németek megszállták az országot. A kárpátokban újabb hadosztályok pusztultak el. Horthy a többszöri háborúból való kilépési kísérlete után az angolok mindig Szovjetunióhoz utasították. Október 15-én a déli órákban Horthy Miklós kormányzó bejelentette a rádióban, hogy fegyverszüneti tárgyalásokat kezdeményez a Szovjetunióval. Este fél hétkor már a németek pártfogoltja Szálasi Ferenc a nyilasok vezére mint nemzetvezető, a háború folytatását jelentette be a rádióban. A német SS alakulatok és nyilas csatlósai most már teljes erővel folytatták az ország kirablását, a tudatos és szervezett népiertást. Elrendelték a teljes mozgósítást, a családjaikhoz igyekvő katonák felkoncolását, Budapesten a zsidóknak a Dunába pusztítását. Béke helyett a pokol minden szenvedése zúdult az országra. A végzet beteljesedett.

1956. október 23-a keddre esett. A nap-sütés melegítő volt. A felvonulók tízezreinek arcán a korabeli fényképek alapján felszabadultság látható. A civil társadalom mindent elsöprő politikai megmozdulása népfelkelés volt, amelyet 1848. március 15-nek szelleme táplált. Március 15-én és október 23-án a nemzet egésze – soha nem látott nemzeti egységben – tett hitet a lemaradás felszámolására, a modern világhoz való felzárkózásra. Ennek egyik alapvető követelménye, hogy emlékezni és ünnepelni illő módon, méltóságteljesen kell. Mindkét alkalommal az ország függetlenségéért, most még a sztalinista-rakosista diktatúra ellen is emelte fel szavát a nép.

A forradalom értékeinek és a haza védelmében vívott szabadságharc – a szovjet csapatok ellen – világraszóló történelmi esemény volt. A Nyugat ismét cserbenhagyott bennünket, ahogy 1944-ben. A megtorlás kegyetlenebb volt, mint Világos után. 1989-ben nagy történelmi lehetőség adatott számunkra. Szabadok és függetlenek lettünk. Tegyük érte, hogy azok is maradjunk.

Hegy Imre

EMLÉKEZÜNK – RÉGIEKRŐL

Irodalmi emlékműsor 1956. október 23-i forradalom 36. és a köztársaság kikiáltásának 3. évfordulójára. Október 22-én csütörtökön 13 órakor a Művelődési Ház széksorait a helyi általános iskola diákjai és tanárai foglalták el. A színpadon fekete háttér volt. Egy széken gyertya égett. A felirat ezen írás címe. Egy szőke lány egy gyertyát tett le az égő mellé – ő volt a műsorközlő, majd egy fiú virágot helyezett el. A szereplők egyenként vonultak be a színpadra.

A műsört tájékoztatásul és a szereplők elismeréseképp közöljük.

1. Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról. Előadták: Fodor Dóra, Feigel Lóránd, Kiss Zoltán, Lukács Zita és Csecsódi Nikolett 5. osztályos tanulók.

2. Tamási Áron: Magyar fohász. Felolvasta: Lubai Georgina 7. osztályos tanuló.

3. Ady Endre: A tűz csiholója. Szavalta: Péter Zoltán 8. osztályos tanuló.

4. Albert Camus: A magyarok vére. Felolvasta: Kovács Krisztina és Zilai Péter 8. osztályos tanulók.

5. Nagy Gáspár: Öröknyar – Elmúltam 9 éves. Elmondta: Kovács Adrián 3. osztályos tanuló.

6. Gát István: Lobogtasd a zászlót. Elmondta: Galambos Gréta 7. osztályos és Márton Zsolt 8. osztályos tanulók.

7. Kiss Dénes: Velünk vagy ellenünk. Szavalta: Bajzát Krisztián 8. osztályos tanuló.

A műsor dicséretes szerkesztése és betanítása Molnár Katalin és Szerencsi Miklósné tanárok

munkája. A hallgatóság szép tapssal jutalmazta a szereplőket.

Tartalmas, tömör, rövid ünnepi beszédet: Nyeste István történelemtanár mondott. Arról szolt; van esélye Magyarországnak, hogy önállóan, egyetlen nagyhatalmi érdekhálóban való vergődés nélkül, de a világfolyamatok figyelembevételével alakítsa nemzetünk sorsát.

Befejezésül Székelyhídi Ágoston irodalomtörténészről idézett: „Szükséges áttörni az álligazságokból, megkövesedett gyűlöltégekkel eredő közöny falait. Különbben énekelhetjük, énekelhetjük a Himnuszt magányosan vagy alkalmi csoportban, az áldásra szólított Isten nem talál lélekben, erkölcsben, akaratban egyesülő „magyart”. Nem baj, ha most még nem látható pontosan kik és milyenek lesznek azok a magyarok, akik természetes benső különbségeiket, természetes benső egységgel törekszenek majd összehangolni. Csak nevelődjenek fel ilyen magyarok (ez a mi iskolánk feladata is). Csak érlelődjön, akik új benső egységben fohászknak, hogy „Isten áldd meg a magyart!”

Az iskola énekkara a Himnuszt és a Szózatot, a műsorban pedig a Röpülj páva röpülj és Azt ígérted Édesapám kezdetű dalokat énekelte hatásosan, Benyovszky Mária tanár vezényletével.

Befejezésül Galambos Gréta műsorközlő megköszönte a hallgatóság figyelmét és fegyelmét.

(Hegy)

MŰVELŐDÉSI ESEMÉNYNAPTÁR

- szept. 17. A Bp-i Gyermekszínház zenés előadása
 okt. 1. Megemlékezés az Idősek Klubjában
 okt. 4. A Bogácsi Lakodalmas előadása. Csehszlovákiában „Makrancsi Ősz”-napján
 okt. 17. Pávakör szereplése Szomolyán, Országos Dalostalálkozón
 okt. 17. A Bogácsi Fonó előadása Szikszón.
 okt. 22. Ünnepi megemlékezés és ünnepi műsor
 nov. 12. Bogácsi Ősz helyi lap kiadása
 nov.-ben Író-olvasó találkozó Mohás Líviával
 dec. 22. A Bogácsi Tél helyi lap kiadása
 dec. 22. Gyermek karácsonyi ünnepe

Ismeretterjesztő előadások november és december hónapban (Az előadások helye és ideje külön hirdetések szerint)

1. Személyiségnevelés az iskolában	Előadó: Lukács Lajosné
2. Munkamegosztás a családban	Előadó: Tóth Rózsa
3. Egészséges táplálkozás	Előadó: Varga Sándorné
4. Küzdelem a káros szenvedélyek ellen	Előadó: Siklósiné Daragó Marianna
5. Társadalmi fejlődés és nyelvi magatartás	Előadó: Szabó Dezsőné
6. Jeles napok, népszokások	Előadó: Tóth Lajos
7. Polgárosodás időszerű kérdései	Előadó: Hegyi Imre
8. Régen volt történetek	Előadó: Tóth Lajos
9. Az emberi szervezet és időjárási hatások	Előadó: Varga Sándorné
10. Hitélet jelentősége a gyermek életében	Előadó: Tóth Rózsa
11. Népfőiskola előkészítése	Előadó: Hegyi Imre
12. Jeles napok, népszokások	Előadó: Tóth Lajos
13. TIT-munkacsoport évzáró értekezlete dec. 28-án 16 órakor az iskolában.	

Anyakönyvi hírek

1992. június 20-tól 1992. október 30-ig

Születések

Születők neve	Gyermekek utóneve
Balogh István	
Horváth Aranka	Krisztina
Kiss László	
Juhász Erzsébet	Gábor
Pusomai György	
Szítai Ibolya	Renáta Ibolya
Huszár Zoltán	
Csiki Erika	Zoltán
Szítai Attila	
Pusomai Piroska	Piroska
Szítai József	
Farkas Marcella	Zsolt
Nagy Izidor	
Márkus Eleonóra	Eleonóra
Fülöp László	
Baranyi Mária	Tamás
Jankó András	
Kozma Margit	Lorette

Házasságot kötöttek

Dr. Somorjai Béla
 Jankó Ágnes
 Somogyi József
 Dusza Melinda
 Szeberin Béla
 Földes Krisztina
 Kreszdló László
 Tóth Andrea
 Szívós János
 Kósik Edina
 Tóth Zoltán
 Tóth Ágnes
 Farmosi László Zsolt
 Csirmaz Zsuzsanna
 Nagy Zsolt László
 Velezdi Beáta
 Csiki Gyula
 Csordás Andrea Anna

Meghaltak

Hócza Alajosné Farkas Mária	90 éves
Farkas Józsefné Mag Irén	72 éves
Molnár Lajos	68 éves
Balogi Sándorné Kele Ilona	71 éves
Fülöp András	82 éves
Galgóczy Gáborné Fülöp Mária	34 éves
Hócza József	70 éves
Farkas Dezső	69 éves

Bogácsi
 summások
 a két háború
 között

ÚJ VÁLLALKOZÁSOK

Katrinák Szabolcs és Levente
 Háda Ferenc

büfé-falatozó tevékenységet folytat a fürdő területén
 csónakkölcsönzésre, szabadidős sport
 tevékenységre, büfé-falatozó üzemeltetésre
 vállalkozott a víztározó környékén
 személyszállítást végez (taxi)

Farkas Gábor
 Szondi Lakatos és
 Szolgáltató Szövetkezet
 Győri Miklós
 Veres István

21 egység befogadására alkalmas kempinget üzemeltet
 Eszpresszó-kereskedésbe kezdett
 büfé-falatozót üzemeltet a fürdő területén

Megszűnt vállalkozások

Veresné Molnár Domitilla
 Pozsomai Sándor
 Pozsomai István

büfé-falatozó a fürdő területén
 kosárfonó, söprűkészítő
 kosárfonó, söprűkészítő

Összeállította: Poczik L.-né

Bogácsi Ősz

Bogács Község Önkormányzatának
 lapja

Szerkeszti:

a Szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Szajlai Sándor polgármester

Szedés: GARAMOND

Kiadványszerkesztő Stúdió

Eger, Tízes honvéd u. 15.

Telefon: 36/312-631

Nyomás: Nyomdász BT

Eger, Petőfi Sándor u. 19.

Telefon: 36/313-859

BOGÁCS KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

6/1992. (VI. 26.) sz. Ök. RENDELETE

a köztisztasággal összefüggő tevékenységről, a településtisztasági szolgáltatás ellátásáról

Bogács Község Önkormányzata az 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM. számú települési szilárd hulladékkal és köztisztasággal összefüggő tevékenységről szóló együttes rendelet végrehajtására.

Általános rendelkezések**1. §**

- (1) A rendelet hatálya a jogi és magánszemélyekre, és ezek társulásaira egyaránt kiterjed.
- (2) A rendelet hatálya Bogács Község közigazgatási területére terjed ki.
- (3) A község területén a köztisztaság megőrzésében mindenki köteles közreműködni és a települési környezet szennyeződésétől tartózkodni.

Forgalmi meghatározások**2. §**

- (1) Települési szilárd hulladék: háztartási hulladék (szemét) és az egyéb szilárd hulladék.
- (2) Háztartási hulladék (szemét): a lakásokban, valamint a lakás-üdülés pihenés céljára használt egyéb helyiségekben és területeken keletkezett szilárd hulladék, így pl.: a salak, rongy, söpredék, hamu, korom, edényeszköz, ablaküveg, papír, konyhai hulladék (ideértve a műanyag konzervdobozt, üveget, kisebb méretű bútorarabot, továbbá kisebb mennyiségű vakolatot), kerti és gazdasági hulladék, falomb, nyeselek, valamint a lakásban folytatott kisipari tevékenység gyakorlásából keletkezett hulladék, ha a naponta keletkező mennyisége nem haladja meg a 15 litert.
- (3) Egyéb szilárd hulladék: a lakásban és egyéb emberi tartózkodásra szolgáló más helyiségekben felhalmozott szilárd hulladék (nagyobb méretű berendezési tárgy, lombtutor, ágybetét, háztartási berendezés és készülék stb.), valamint az azokhoz tartozó területen, ill. a közterületeken keletkezett szilárd hulladék.
- (4) Veszélyes hulladék az 56/1981. (XI. 18.) MT. rendelet mellékletének 18. oldalán felsoroltak (pl. akkumulátor, fűtőolaj, vegyszer stb.) kezelésére, tárolására e jogszabályban megfogalmazottak az irányadók.

3. §

- (1) A települési szilárd hulladék kijelölt lerakóhelye a noszvaji szemétkerakóhely.
- (2) Építési törmelék lerakóhelye a Polgármesteri Hivatal által kijelölt terület.
- (3) A veszélyes hulladék, ipari hulladék elszállításáról a keletkezés helye szerint illetékes, magán-, jogi személy, illetve azok társulásai kötelesek gondoskodni.
- (4) Veszélyes szilárd és folyékony hulladékot a kijelölt szemétkerakóhelyekre, illetve a község közigazgatási területére elhelyezni TILOS.

Ingtalanok és közterületek tisztán tartása**4. §**

- (1) Az ingatlanok tisztántartásáról, azok mindenkor tulajdonosa, kezelője, hasznélvezője, bérlője (továbbiakban használó) köteles gondoskodni.
- (2) A használó köteles gondoskodni:
 - a/ az ingatlan előtti járdaszakasz (járda hiányában 1 m széles területsáv, ha a járda mellett zöltsáv is van, az úttestig terjedő egész terület,
 - b/ a járműbejáró,
 - c/ a járdaszakasz melletti vizes árok, és annak műtárgyai tisztántartásáról, továbbá
 - d/ a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról,
 - e/ az utcára hajló és közlekedést akadályozó fák, bokrok gallyazásáról.

5. §

- (1) A közterületek tisztán tartása általában azon magán- és jogi személyek kötelessége, amelyeknek tevékenysége során a közterületen szennyeződés keletkezik (pl.: vendéglátó egységek, elárúsító helyek, üzlet előtti járdaszakasz) tisztán tartása a használó kötelessége.
- (2) A közterületek szervezett, rendszeres tisztántartásáról a 4. § (2) és az 5. § (1) bekezdésének kivételével a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

6. §

- (1) A 4. § és 5. §-ban foglaltak elmulasztásából keletkező károk a használót terhelik.
- (2) A 4. § és 5. §-ban foglaltakat a Polgármesteri Hivatal a mulasztó költségére elrendelheti.

Háztartási szemét és települési folyékony hulladék kezelése**7. §**

- (1) A háztartási hulladék elszállítását a Mezőkövesdi Városgazdálkodási Vállalat (továbbiakban vállalat) végzi.
- (2) A szemétszállítást a hivatal a község valamennyi utcájára kiterjeszti.
- (3) A szemétszállítást a vállalat heti egy alkalommal, a Polgármesteri Hivatal által kötött – külön megállapodásban meghatározott napon – végzi, melyet a hivatal közzétesz.
- (4) A kötelező szemétszállításon kívül a Polgármesteri Hivatal évente egy alkalommal lomtalanítási akciót szervez.
- (5) A telken keletkezett házi szennyvizet a telekhatáron belül az Országos Építészügyi Szabályzatban előírt zárt szennyvíztárolóban kell elhelyezni, egyéb módon tilos.

Szemétszállítási díj**8. §**

- (1) Az ingatlanok tulajdonosai kötelesek a szemétszállítást, mint köztisztasági szolgálta-

tást igénybe venni és ennek az önkormányzat által megállapított díját megteríteni, mely nem lehet magasabb a szolgáltatást végző árainál.

- (2) A szemétszállítási díj megállapítása szempontjából díjköteles helyiségnek minősül a konyha, szoba, fészoba, garázs és műhely.
- (3) Anem lakás céljára szolgáló helyiségek alapterületének minden 25 m²-e egy helyiségnek számít.
- (4) Az ingatlan tulajdonosai a szemétszállítási díjat két részletben, március 15-ig és szeptember 15-ig kötelesek kifizetni. Késedelem esetén a kamat évi mértéke a mindenkori banki kamat kétszerese.

9. §

- (1) A díjmegállapítás alapját képező változásokat az ingatlan tulajdonosa köteles 8 napon belül a Polgármesteri Hivatalhoz bejelenteni (tulajdonjog-változás, épület bővítése, lebontása stb.).

A bejelentés elmulasztása a használót ill. tulajdonost nem mentesíti a fizetési kötelezettség alól.

- (2) A változások átvezetéséről a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

10. §

- (1) Mentesül a díjfizetési kötelezettség alól a tartósan – 6 hónapon túl – használaton kívül álló épület tulajdonosa.
- (2) Az üdülő ingatlan tulajdonosai és használói – szezonális üzemeltetés esetén – 6 hónapra fizetik a szemétdíjat.
- (3) Az Önkormányzat a szemétszállítási díjat méltányosság címen mérsékelheti, vagy elengedheti, az így elengedett díj a hivatal számláját terheli.

Közterület szennyezésének tilalma**11. §**

- (1) A közterületet szennyezni, szemetelni, hulladékot a kijelölt szemétkerakó helyen kívül elhelyezni tilos!
- (2) TILOS a szennyvíznek közterületre, árokba, élő vízfolyásba, vagy más ingatlanára való vezetése, kiöntése.
- (3) TILOS járművel közterületen közlekedni, parkolni, gépjárművet közterületen, élővízfolyásban mosni.

Vegyes rendelkezés**12. §**

Aki e rendelet előírásait megszegi, szabálysértést követ el, mely 10 000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal súlytható.

13. §

E rendelet a kihirdetés napján lép hatályba. Egyidejűleg a köztisztasága fenntartásáról szóló 2/1988. (IX. 15.) számú rendelet hatályát veszti.

Bogács, 1992. 06. 26.

Sas Béláné
jegyző

Szajlai Sándor
polgármester

BOGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK 1992. évi 7 (VI. 26.) számú RENDELETE AZ ÁLLATTARTÁS SZABÁLYAIRÓL

Az ebtartásról szóló 3/1992. (II. 10) FM. rendelet helyi végrehajtására, valamint Bogács község jellegének megőrzése érdekében az állattartás szabályozására az alábbi rendeletet alkotja.

Állattartásról

1. §

- (1) Közintézmények udvarán az állattartás tilos, kivéve a hivatal által fenntartott őrkutyákat.
- (2) Az Akác, Boróka, Bükk, Fenyő, Gyöngyvirág, Harkály, Hóvirág, Juhar, Mogyoró, Mókus, Óz, Rigó, Sas, Som, Szarvas, Szil utcákban, a Jács köz, Tomorvár, továbbá az Andornak, Viola, Vöröshadsereg és Zöldvölgy üdülő beépítésű települérszék ingatlanain tilos a haszonállat tartása.
- (3) A Dózsa György, Erzsébet úton, Fülöp-sziget, Iskola köz, Rákóczi úton a nagyállattartás a következők szerint lehet:
Ló, szarvasmarha 2–2 db, sertés, juh, kecske 10–10 db, kisháziállat korlátozás nélkül.
- (4) A község többi részén egy gazdaságban legfeljebb 10 számosállat tartható.
- (5) Eltérő esetben a Polgármesteri Hivatal hozzájárulása szükséges.

2. §

Az állattartást szolgáló melléképületek a következő védőtávolságok betartásával helyezhetők el:

Megnevezés	vé d ő t á v o l s á g o k (minimum)	saját lakó-épülettől	szomsz. lakó-épülettől	ásott furt kúttól	szennyvíz és kúttól	trágyatár.-tól
KISÁLLAT baromfi, vagy házinyúl, vagy galamb	10 m	15 m	15 m	15 m	3 m	
HASZONÁLLAT: sertés, juh, kecske	12 m	18 m	18 m	12 m	3 m	
HASZONÁLLAT: ló, őszvér, szarvasmarha	15 m	20 m	20 m	15 m	3 m	

3. §

A település közterületén tilos a háziállatok legeltetése.

4. §

Az állattartók állataikat az állategészségügyi és állattartási szabályok figyelembevételével és betartásával kötelesek gondozni és tartani.

5. §

Fertőző vagy járványos állatbetegség során a fertőtlenítés módjára, gyakoriságára, a mindenkori egészségügyi, állategészségügyi hatósági rendelkezések az irányadók.

6. §

Az elhullott kis testű háziállatokat – kutya, macska, nyúl, stb. – köteles a tulajdonos saját ingatlanán megfelelően elföldelni, úgy, hogy talajvíz-szennyeződést ne okozzon. A hasznos háziállatok – szarvasmarha, ló, kecske, juh, sertés – elhullását a tulajdonos köteles bejelenteni a Polgármesteri Hivatalnak, ugyanis az elszállítatásról a hivatal gondoskodik.

7. §

- (1) Az állati trágyát az állatok elhelyezésére szolgáló helyiségekből a trágyatárolóba kell hordani.
- (2) A trágyatárolónak a telken való elhelyezésére, építésére az Országos Építésiügyi Szabályzat rendelkezései az irányadók.
- (3) A szennyező lé gyűjtésére át nem eresztő falú gyűjtőknak kell létesíteni. Trágyalé nem vezethető kocsatornába.

Ebtartási szabályok

8. §

Az eb tulajdonosa, az önkormányzat jegyzőjénél köteles bejelenteni, ha az állata:

- a/ a három hónapos kort elérte,
- b/ elhullott, vagy elveszett,
- c/ tartási helye három hónapnál hosszabb időre megváltozott, vagy,
- d/ új tulajdonoshoz került.

9. §

Minden három hónaposnál idősebb ebet a tulajdonosa, vagy tartója köteles évenként, a három hónapos kort elérteket 30 napon belül a saját költségére állatorvossal veszttség ellen beoltatni.

10. §

Bekerítetlen ingatlanon ebet szabadon tartani tilos!

11. §

- (1) Közterületeken, valamint közös használatú helyiségekben az ebeket pórázon kell vezetni. Élelmszer boltba, vendéglátó egységekbe, szórakozóhe-

lyekre, játszótérre, közintézménybe még pórázon sem lehet bevinni.

12. §

- (1) Harapós, vagy támadó természetű ebet szájkosárral kell ellátni.
- (2) Harapós vagy támadó természetű ebet tartók gondoskodjanak a „Harapós kutya” figyelmeztető tábla szembeütköző módon való elhelyezéséről a telkük, vagy házuk (lakásuk) ajtaján, ill. bejáratán.
- (3) Ha a harapós vagy támadó természetű eb tulajdonosa az előző bekezdésben foglalt rendelkezéseket megszegi, a szabálysértési eljárás lefolytatása után el kell rendelni az ingatlanról az eb eltávolítását.

13. §

Amennyiben az eb a csendet tartósan háborítja, vagy egészséget veszélyeztet, kötelezni kell az ebtulajdonost, az ebnek az ingatlanról való eltávolításáról.

14. §

Kóbor ebek befogásáról a Polgármesteri Hivatal gondoskodik.

Záró rendelkezés

15. §

Aki e rendelet 8. § és 10. § előírásait nem tartja meg, vagy megszegi, szabálysértést követ el, és 3000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

16. §

Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a 28/1981. (XII. 30.) MÉM sz. rendeletbe foglalt Állategészségügyi Szabályzat, és az OÉSZ szabályai szerint kell eljárni.

17. §

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.
Bogács, 1992. június 26.

*Sas Béláné
jegyző*

*Szajlai Sándor
polgármester*

BOGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 1992. évi 9. számú (VIII. 14.) Ök. RENDELETE

Bogács község Önkormányzata a lakáscélú támogatásról szóló 106/1988. (XII. 26.) MT. sz. rendelet 10. § alapján az alábbi rendeletet alkotja:

I. rész

Rendelet tárgya

1. §

Bogács község önkormányzata lakáscélú támogatás céljára alapot hoz létre.

- Pénzügyi fedezete az önkormányzat bevételeiből, a pénzügyi fedezettől függően évenként megállapított összeg.
- a számlára helyezett összeg kamata,
- egyéb, e célra juttatott támogatások.

2. §

A lakáscélú támogatási alpból:

- első lakáshoz jutók részére az igénylők száma és a rendelkezésre álló összeg nagyságától függően 150 000 Ft összegig egyszeri támogatás,
- valamint megemelkedett kölcsöntartozás kiegyenlítéséhez nyújtott támogatás kerül kifizetésre.

3. §

A támogatás vissza nem térítendő támogatás.

II. rész

Első lakáshoz jutó

4. §

Támogatásban részesíthető az a nagykorú, akinél a család 1 főre jutó bruttó jövedelme a minimálbér 150%-át nem haladja meg, és akinek, vagy házastársával, élettársával együtt lakástulajdona nincs, és soha nem volt.

5. §

Támogatásban az a nagykorú részesíthető, aki bogácsi állandó lakos és a megszerzett támogatást Bogács község belterületén épülő, vagy meglévő családi ház vásárlásához kívánja felhasználni.

6. §

Több lakáshoz jutók támogatása iránti kérelem beérkezése esetén az alábbi sorrendben kerül teljesítésre a kérelem.

- a/ Az a többgyermeket nevelő házaspár, aki alacsony egy főre jutó havi jövedelemmel rendelkezik és zsúfolt körülmények között él, vagy albérleti díjat fizet.
- b/ Egy főre jutó havi jövedelme alacsony és nem várható rokonai támogatás, életkörülményeik (betegség, zsúfolt családi körülmények, zaklatott családi környezet) indokoltá teszi a támogatás odaítélését.
- c/ Kevesebb jövedelemmel rendelkező, nehezebb szociális körülmények között élő házaspár.

d/ Nehezebb körülmény fogalom alá tartozik az anyagi helyzetében hirtelen bekövetkezett átmeneti csökkenés.

e/ Alacsony a jövedelme annak a házaspárnak, akinél a család jövedelmének egy főre jutó összege a havi minimálbér összegét nem haladja meg.

III. rész

A megemelkedett kölcsöntartozás kiegyenlítéséhez:

7. §

Támogatásban kell részesíteni azt a családot, akinek megemelkedett kölcsöntörlesztő részlete meghaladja a család összjövedelmének havi 20–25%-át, a kölcsön fizetésének a kérelem benyújtásakor ismertté vált törlesztési idő tartamára, ha az indokolt.

8. §

Támogatásban kell részesíteni azt az igénylőt, akinek és vele közös háztartásban élő családtagjainak együttes jövedelmének az egy főre jutó havi átlaga nem haladja meg a mindenkori özvegyi nyugdíj összegét.

9. §

Adható támogatás azon család kölcsönének a törlesztéséhez, ahol a szociális körülmények indokolták teszik.

10. §

A támogatás mértéke a 7–8. §-ban megfogalmazottak részére

a/ A kölcsöntartozás kedvezményes kamata és a felemelt kamat különbözete, de max. 1500 Ft erejéig.

b/ A 9. §-ban megfogalmazottak részére szociális helyzetüktől függő, de max. az a/ pontban megfogalmazott összeg.

11. §

Nem részesíthető támogatásban az az adós, aki tartozását egy összegben kiegyenlíti. Nem változik a támogatás havi mértéke a többszörösítés esetén.

IV. rész

A támogatás biztosításának eljárási rendje

12. §

A támogatás igénylése a Polgármesteri Hivatalnál félévet követő hó 10. napjáig benyújtott kérelemmel történik.

A kérelem illetékmentes.

A támogatásra jogosultság igazolása céljából a kérelem mellékletei:

a/ Első lakáshoz jutók kölcsönéhez

– büntetőfelelősség tudatában tett nyilatkozat a feltételek fennállásáról, valamint a szociálpolitikai kedvezményt, ill. kölcsönt folyósító pénzügyintézetéről.

– lakásvásárlás esetén adás-vételi szerződés másolata, építkezés esetén az érvényes építési engedélyszámát kell megjelölni.

b/ Kölcsöntartozás fizetési támogatáshoz

– kereseti igazolást,

– a kölcsönszerződés és kiegészítése másolata,

– egyéb, a szociális helyzetet kedvezőtlenül befolyásoló tények bizonyítékai.

13. §

A kérelem elbírálása a Szociális Bizottság javaslatára minden félévet követő első önkormányzati ülésen az önkormányzat jogköre, melyről szóló határozatát a kérelmező részére postázni kell, melyre alapozva a Polgármesteri Hivatallal szerződést köt.

Egyéb rendelkezés

14. §

Az egy ingatlan után kapott támogatás összege egyenlő arányban illeti meg a kérelmezőket.

15. §

A támogatott legalább 5 évig bogácsi lakos marad. Egyébként az ingatlan értékesítése esetén a támogatás időarányos része visszafizetendő. Nem kell visszafizetni, ha a vevő bogácsi állandó lakos, s a szociális

körülménye a támogatás odaítélését egyébként is indokoltá teszi.

16. §

Házassági vagyoni közösség esetén a bogácsi állandó lakos fél szerzi meg a támogatás összegét. A másik félre az előző 15. § az irányadó.

17. §

Halálozás esetén a támogatás az örökösre száll át.

18. §

Támogatás összegéig elidegenítés és terhelési tilalom terheli az ingatlant, mely a Földhivatalnál bejegyzésre kerül.

19. §

A kamattámogatás visszafizetésre kerül, ha az egy főre eső jövedelem a minimálbér kétszeresét meghaladja.

20. §

Ha a támogatásban részesülő személy szociálpolitikai kedvezményt vagy pénzügyintézetit kölcsönt vesz igénybe, a helyi támogatás összegét a kedvezményt vagy kölcsönt folyósító pénzügyintézet útján nyújtja a Polgármesteri Hivatal.

Záró rendelkezés

21. §

Ezen rendelet 1993. január 1-től lép hatályba.

22. §

E rendelet nem szabályozott kérdésben a Szociális Bizottság előterjesztése alapján az önkormányzat dönt.

23. §

Egyidejűleg az 1991. évi 7. számú rendelettel módosított 1991. évi 4. sz. Ök. rendelet hatályát veszti.

Bogács, 1992. 08. 14.

Szajlai Sándor
polgármester

Sas Béláné
jegyző

BOGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK

10/1992. (VIII. 14.) Ök. RENDELETE egyes kitüntető díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 1. § (6) bekezdése a/ pontjában foglalt felhatalmazás alapján a bogácsi önkormányzat a helyi közügyek valamely területén elért kimagasló teljesítmény vagy huzamosabb időn át folytatott kiemelkedő munkálkodás, életmű elismerésére kitüntető díjakat alapít, amelyek megnevezése és adományozásuk rendjének meghatározása céljából a következő rendeletet alkotja:

Vigh Rudolf díj

1. §

Vigh Rudolf díj adományozható annak, aki Bogács község kulturális életében hosszú éveken keresztül színvonalas, áldozatos munkát végzett.

Alkotói díj

2. §

Az „Alkotói díj” azoknak adható, akik Bogács község kulturális életében, sportmozgalmában, egészségügyi-szociális ellátásban, valamint a község felemelkedése érdekében kiemelkedő munkát végeztek.

Bogács községért díj

3. §

„Bogács községért” díj azoknak adható, akik a község felemelkedéséért, az általános közjó megteremtéséért hosszú éveken keresztül önzetlenül tevékenykedtek, vagy példaértékű áldozatot hoztak. Életműként adható.

Adományozás rendje

4. §

A kitüntető díjakból évente és fajtánként egy-egy adományozható, amelyeket augusztus 20-án alkalmából rendezett községi ünnepségen kell átadni.

5. §

A kitüntető díjak adományozása a Képviselőtestület hatásköre. A határozatát minősített többséggel hozza.

6. §

(1) A díjak adományozásának javaslatára az önkormányzat ad hoc jellegű kuratóriumot hoz létre, melynek létszáma 9 fő, s tagjai

– az önkormányzat egy tagja (kuratórium vezetője egyben)

– a község intézményeiből, intézmények érdekképviseleti szervéből, egyháztanácsból, egyesületekből önkormányzat által felkért személyek.

(2) A kuratórium javaslatát az érintett terület szakmai közvéleményét figyelembe véve alakítja ki.

7. §

(1) A kitüntető díjakkal oklevél, 10000 Ft pénzjutalom jár.

Valamint a „Bogács községért” díj jogosultjának 8 g-os arany pecsétygyűrű, mely Bogács község címerével díszített.

(2) A díjak megoszthatók a „Bogács községért” díj kivételével. Ebben az esetben oklevél mellett a pénzjutalom egyenlő arányban elosztásra kerül.

(3) Ha a díjra közösség, vagy csapat szerzett érdemeiket a fejenkénti oklevél mellett a pénzjutalom kétszerese, azaz 20 000 Ft osztható szét tagjai között.

A kitüntető díj visszavonása

8. §

(1) A kitüntető díjat vissza lehet vonni, ha a kitüntetett arra érdemtelenné válik. Érdemtelen a kitüntető díjra különösen az, akit a bíróság a közügyek vagy a foglalkozás gyakorlásától jogerősen eltilt.

(2) A visszavonás módja az adományozás rendjével azonos.

Vegyes rendelkezés

9. §

(1) A kitüntetett személyekről és a közösségekről a Polgármesteri Hivatal nyilvántartást vezet.

(2) A kitüntető díjakkal járó pénzjutalmak fedezetét a Polgármesteri Hivatal éves költségvetésébe kell biztosítani.

10. §

Ezen rendelet 1993. január 1-től lép hatályba.

Bogács, 1992. 08. 14.

Sas Béláné
jegyző

Szajlai Sándor
polgármester

**BOGÁCS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
8/1992. (VI. 26.) sz. Ök. RENDELETE
A HELYI NÉPSZAVAZÁSRÓL, NÉPI KEZDEMÉNYEZÉSRŐL**

1. §

- (1) A helyi népszavazást a polgármesternél kezdeményezheti:
a/ legalább 250 fő választópolgár
b/ legalább 3 fő települési képviselő
c/ a Képviselőtestület bármelyik bizottsága
d/ a helyi társadalmi szervezet vezető testülete

2. §

A Képviselőtestület a választópolgárok legalább 350 fő kezdeményezésére népszavazást ír ki.

3. §

A Képviselőtestület köteles kitűzni a népszavazást, ha az önkormányzat 6 képviselője mellette szavaz.

4. §

Az 1. §-ban megfogalmazottaktól kevesebb választópolgár által támogatott kezdeményezést a polgármester elutasítja.

5. §

A Képviselőtestület köteles megtárgyalni azt a népi kezdeményezést, amelyet legalább 120 fő választópolgár kezdeményezett.

6. §

- (1) A népi kezdeményezés és helyi népszavazás indítványozása érdekében minden bogácsi állandó lakással rendelkező választópolgár jogosult aláírásokat gyűjteni, illetve aláírásgyűjtés céljából szervező munkát végezni.
(2) Nem gyűjthető aláírás munkahelyen és munkaviszonyból fakadó munkavégzési kötelezettség teljesítése közben, illetve egészségügyi intézmény betegellátó részlegében.
(3) Aláírás gyűjtésére közreműködőként sem szervezhető be az, aki tanköteles korú, illetve aki a településen sem állandó, sem ideiglenes lakással nem rendelkezik.

7. §

- (1) Valamennyi aláírásgyűjtő ívet a helyi népszavazásra javasolt kérdés, illetve népi kezdeményezés tárgyának megfogalmazásával kell kezdeni.
(2) Az aláírásgyűjtő íven fel kell tüntetni az ív megnyitásának vagy az első aláírásnak az időpontját, valamint az ív lezárásának vagy az utolsó aláírásnak az időpontját.
(3) A helyi népszavazást és a népi kezdeményezést választópolgári kezdeményezést tartalmazó íveken fel kell tüntetni a kezdeményezők és aláírók olvasható nevét és pontos lakcímét.

8. §

Az aláírásgyűjtéseket – azonos tárgyban – 14 napig lehet folytatni.

9. §

- (1) Az aláírásgyűjtő íveket, az ív megnyitását, illetve az első aláírás időpontját követő 15 napon – ha ez munkaszüneti napra esik, a következő első munkanapon – a polgármesternek kell átadni.

- (2) A polgármester a helyi népszavazásra, valamint népi kezdeményezésre irányuló állampolgári kezdeményezést (aláírásgyűjtő íveket) az átvételtől számított 3 napon belül átadja a választási bizottságnak.
(3) A Választási Bizottság gondoskodik az aláírások hitelesítéséről, melynek során az aláíró állampolgárokat az állami népszégy nyilvántartás alapján azonosítja a választójogosságság és a lakóhely megállapítása céljából.
(4) Ha a hitelesítés során alapos gyanú merül fel, az aláírások eredetiségét illetően a Választási Bizottság a személyazonosságát is ellenőrizheti.
(5) A hitelesítést 15 nap alatt kell lefolytatni, melynek eredményéről a polgármestert írásban kell tájékoztatni.

10. §

- (1) A polgármester a hitelesítés eredményéről 10 napon belül összehívott, rendkívüli vagy soron következő rendes ülésén számol be a Képviselőtestületnek.
(2) A Képviselőtestület a hitelesítés eredménytelensége esetén:
a/ a 3. § szerint népszavazást, illetve 5. § szerinti népi kezdeményezést elutasítja, illetve tárgyalását mellőzi.
b/ Az 1. § a/ pontjában foglalt számú választópolgár esetén a (3) bek. szerinti dönt a népszavazás kiírásáról.
(3) A hitelesítési eljárás eredményessége esetén:
a/ meghatározza a népszavazás időpontját
b/ megtárgyalja a népi kezdeményezést vagy c/ kijelöli a népi kezdeményezés képviselőtestületi tárgyalására történő előkészítésre az illetékes állandó bizottságot, illetve ad hoc bizottságot hoz létre, és részére határidőt állapít meg.

11. §

- (1) A helyi népszavazást a választási bizottság és a szavazatszámoló bizottságok bonyolítanak le.
(2) A helyi népszavazás kitűzésével egyidejűleg a Képviselőtestület megállapítja a népszavazás lebonyolításával kapcsolatos határidőket, és intézkedik a népszavazás elrendeléséről szóló határozat közzétételéről.

12. §

A helyi népszavazásban résztvevő választópolgárokat a helyi önkormányzati képviselők választásáról szóló törvény alapján nyilvántartásba kell venni. A választók nyilvántartását a Polgármesteri Hivatalban 8 napra közzé kell tenni, és ennek időpontjáról és a szavazóhelyiség címéről a választópolgárokat tájékoztatni kell.

13. §

A helyi népszavazást a helyi önkormányzati képviselők választására kialakított szavazókörökkel kell lefolytatni.

14. §

- (1) A népszavazásra feltett kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy annak alapján valamennyi

választópolgár egyértelműen tudjon válaszolni.

- (2) A népszavazás során elődöntendő valamennyi kérdést egy szavazólapra kell – sorszámozva – feltüntetni.

15. §

A népszavazás akkor érvényes, ha
a/ a választópolgároknak több, mint a fele érvényesen szavazott, és
b/ az érvényes szavazók több, mint a fele a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.

16. §

- (1) A népszavazás eredményéről a Választási Bizottság tájékoztatja a polgármestert.
(2) A népszavazás eredményéről a polgármester tájékoztatja a lakosságot.
(3) A Képviselőtestület a legközelebbi ülésén a népszavazás eredményét határozatba foglalja és dönt az eredmény kihirdetésének módjáról.

17. §

Nem lehet kitűzni helyi népszavazást az országgyűlési képviselők, illetőleg a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásának időpontját megelőző és azt követő 60 napon belüli időpontra.

18. §

- (1) A népszavazás elrendelésének és a népi kezdeményezés érdemi tárgyalásának az eredménytelen hitelesítésen alapuló elutasítása, valamint a népszavazás lebonyolítására, a szavazás eredményének megállapítására vonatkozó törvényes előírások megsértése miatt az Alkotmánybírósághoz lehet alkotmányossági panaszt benyújtani.
(2) Az alkotmányossági panaszt a jogszabálysértéstől számított 15 napon belül lehet benyújtani.

19. §

A helyi népszavazás költségei az önkormányzat költségvetését terheli.

20. §

Az ebben a rendeletben nem szabályozott kérdésben Ötv-nek helyi népszavazásra és népi kezdeményezésre vonatkozó, valamint az 1990. évi LXIV. törvény vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

21. §

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló többszörösen módosított 1/1990. (XII. 7.) számú Ök. rendelet 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30. §-a, valamint a 2. számú mellékletének 7. pontja hatályát veszti.

Bogács, 1992. június 26.

*Sas Béláné
Jegyző*

*Szajlai Sándor
polgármester*